

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Nr.05-04-3878 din 11.06.2024

La nr. 12 - 2849 din 29.05.2024

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

secretariat@midr.gov.md

Cu referire la avizare proiectului hotărârii Guvernului *privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de prestări servicii de consultanță pentru tranzacții dintre Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, și Corporația Financiară Internațională*, Agenția expune următoarele.

Agenția Proprietății Publice, în calitate de fondator al Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” **susține inițiativa Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale** de necesitate a dezvoltării întreprinderilor de stat și investițiilor în modernizarea echipamentelor, sporind în acest sens, inclusiv și veniturile la bugetul de stat.

Totuși, analizând argumentările oportunității inițierii negocierilor și aprobării semnării Acordului efectuate de către MIDR, au fost sesizate anumite riscuri, care nefiind întreprinse măsurile de rigoare, întru eventualitatea încheierii unui contract de PPP, se creează potențiale riscuri de gestionare inefficientă a întregului patrimoniu transmis în gestiunea Î.S. „Portul Fluvial Ungheni”, și anume:

Actualmente, Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” are în gestiunea sa următoarele subdiviziuni:

- I. Portul de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești;
- II. Debarcaderele Sănătăuca și Onițcani pe r. Nistru;
- III. Debarcaderul Semeni pe r. Prut.

Activitatea de producere a întreprinderii pe parcursul anilor 2016-2024, preponderent se desfășoară exclusiv în Portul de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești. La debarcaderele Onițcani și Sănătăuca situate pe r. Nistru nu se desfășoară activitate de producere de la finele anului 2015, în urma interdicției Inspectoratului Ecologic de Stat de a efectua lucrări de curățire a râului. Astfel, la debarcaderele de pe r. Prut și Nistru angajații întreprinderii asigură doar paza și întreținerea mijloacelor plutitoare aflate la aceste debarcadere, generând doar cheltuieli.

Dat fiind că, prin proiectul de dezvoltare a Portului de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești, potrivit studiului de fezabilitate, realizat cu sprijinul Corporației Financiară Internațională, se propune atragerea unui partener privat în cadrul unui tender internațional competitiv pentru: proiectarea, finanțarea, modernizarea, echiparea și exploatarea terminalului public existent, precum și proiectarea, finanțarea, construirea, modernizarea, echiparea și operarea unui nou terminal, nu

este expus cu claritate ce se va întâmpla cu subdiviziunile întreprinderii, gestiunea căroră, actualmente nu generează nici un venit, or accentuăm că activitatea de bază a întreprinderii se desfășoară în Portul de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești, iar în I trimestru al **anului 2024** fiind obținute venituri din activitatea portului în mărime de 18 540,3 mii lei, profitul net al perioadei nominalizate de gestiune constituind 11815,7 mii lei.

Urmează a se ține cont de faptul, că efectiv, **în anul 2022** întreprinderea a obținut venituri totale în mărime de 25511,26 mii lei, din care 25230,9 mii lei au fost veniturile realizate în Portul de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești, iar 280,3 mii lei au fost veniturile din locațiune în port și servicii comunale ale locatarilor. În comparație cu anul 2021, veniturile totale au crescut cu 40,3%

Profitul brut obținut de întreprindere a constituit 12581,6 mii lei, în creștere cu 89,4% față de anul 2021, iar rentabilitatea veniturilor din vânzări și servicii a atins nivelul de 49,3%.

În anul 2023 întreprinderea a realizat venituri din vânzări și prestări servicii în mărime de 51735,05 mii lei, dintre care 51418,3 mii lei au constituit veniturile din activitatea Portului de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești, iar 316,7 mii lei – venituri din locațiune și servicii comunale ale locatarilor.

Veniturile din activitatea portului de stat în anul 2023 au constituit 51418,3 mii lei, în creștere cu 103,8% față de anul 2022. Profitul brut obținut de întreprindere a constituit 31988,7 mii lei, în creștere cu 154,2% față de anul 2022, iar rentabilitatea veniturilor din vânzări și servicii a atins nivelul de 61,8%.

Expunem că din profitul net obținut în anii 2022 și 2023, Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” **a achitat defalcări în bugetul de stat în mărime de 4245 637,50 lei și 11 910 789,50 lei.**

În acest sens, conform rezultatelor obținute în anul 2021, 2022 și 2023, se observă o tendință de creștere a veniturilor și a rentabilității, întreprinderea realizând profit net al III-lea an consecutiv, reușind în acest sens, să acumuleze rezerve pentru dezvoltare.

Problema esențială a întreprinderii în portul Giurgiulești o constituie suprafața limitată a danei de acostare (de 128 m) și lipsa spațiilor de depozitare a mărfurilor, iar mărirea capacității portului de stat ar fi posibilă prin transmiterea către întreprindere a terenurilor de după podurile auto și de cale ferată, inclusiv prin identificarea unui teren în vecinătatea s. Giurgiulești pentru construcția unui port uscat, or, actualmente terenurile adiacente portului fie constituie rezervație naturală „Prutul de Jos”, fie sunt în gestiunea agentului economic ICS Danube Logistics SRL.

Totodată, autorii proiectului vor lua în considerare că procesul de inițiere a unui PPP va urma prevederile Legii nr.179/2008, care solicită identificarea obiectului parteneriatului public-privat, determinarea partenerului public și înaintarea acestora Guvernului spre aprobare, prin includerea în lista proiectelor propuse pentru parteneriatul public-privat de către autoritățile publice centrale.

Unul dintre obiectivele critice ale serviciilor de consultanță și a Studiului de Fezabilitate va constitui înainte de toate demonstrarea oportunității implementării proiectului anume prin modelul de PPP și comparația acestuia cu alte scenarii de implementare, inclusiv posibilitatea finanțării proiectului de dezvoltarea infrastructurii portuare din surse bugetare sau atragerea unui credit comercial în acest scop.

Subsidiar este de menționat că, până la momentul demonstrării oportunității implementării proiectului prin modelul de PPP, considerăm oportun utilizarea termenului de Proiect investițional, termen care acoperă mai multe forme potențiale de valorificare economică a activelor Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” în baza capitalului privat atras sau propriu (PPP, concesiune, privatizare / concurs investițional, administrare fiduciară, proiect investițional propriu etc.)

Concomitent, din punct de vedere a protejării intereselor corporative ale Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” și fondatorului acestuia, considerăm imperios necesară examinarea proiectului în cadrul studiului de fezabilitate ca complex patrimonial și operațional unic, luând în considerare necesitatea asigurării operaționalității și dezvoltării tuturor subdiviziunilor întreprinderii.

De asemenea, în proiectul acordului propunem pentru negociere includerea unor termeni pentru prezentarea livrabilelor privind studiul de fezabilitate pentru proiectul propus.

Director general

Roman COJUHARI

Executor: Direcția contencios și control al legalității, tel. 022-222-350;
Direcția administrare corporativă, metodologii și reglementări, tel. 022-226-235;
Direcția parteneriat public-privat și proiecte investiționale, tel. 022-223-172.